

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы
Югары Кондрата авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

2020 елның 30 марты 69/1

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районының
«Югары Кондрата авыл җирлеге» муниципаль
берәмлеге бюджет процессы турындагы
нигезләмәне раслау хакында

Чистай шәһәр прокурорының 2020 елның 03 мартындагы 02-08-03-2020 номерлы федераль законнарны бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәсен карап, 2019 елның 26 июлендә кабул ителгән «Россия Федерациясе Бюджет кодексына дәүләт (муниципаль) финанс контролен, эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын камилләштерү өлешендә үзгәрешләр кертү турында»гы 199 номерлы Федераль закон нигезендә Югары Кондрата авыл җирлеге Советы

КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Югары Кондрата авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

- «Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Югары Кондрата авыл җирлеге Советының 2014 елның 19 июнендәге «Югары Кондрата авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында» 6/1 номерлы карарын;

- «Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының 2015 елның 15 августындагы «Югары Кондрата авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2014 елның 19 июнендәге 6/1 номерлы Югары Кондрата авыл җирлеге Советы карарына үзгәрешләр кертү турында» 19/1 номерлы карарын;

- «Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының 2016 елның 14 апрелендәге «Югары Кондрата авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2014 елның 19 июнендәге 6/1 номерлы Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Югары Кондрата авыл җирлеге Советы карарына үзгәрешләр кертү турында» 11/2 номерлы Югары Кондрата авыл җирлеге Советы карарын;

- «Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының 2017 елның 28 июнендәге «Югары Кондрата авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2014 елның 19 июнендәге 6/1 номерлы Югары Кондрата авыл җирлеге Советы карарына үзгәрешләр кертү турында» 30/2 номерлы карарын.

3. «Россия Федерациясе Бюджет кодексының аерым нигезләмәләренәң гамәлдә булуын туктатып тору һәм 2020 елда Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары үтәләше үзенчәлекләрен билгеләү турында» 2009 елның 12 ноябрендәге 367-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясындагы 1, 1.1 пунктларында күрсәтелгән акчаларга кагылмый дип билгеләргә.

4. Өлеге карарны билгеләнгән тәртиптә игълан итәргә һәм Чистай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга (www.chistopol.tatarstan.ru).

5. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны Югары Кондрата авыл жирлеге Советының бюджет буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Югары Кондрата авыл жирлеге
башлыгы

Ф.П. Чалмаев

Югары Кондрата авыл жирлеге Советының
2020 елның 30 мартындагы
69/1 номерлы карарына
1 нче кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИСТАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ЮГАРЫ КОНДРАТА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНДӘ БЮДЖЕТ ПРОЦЕССЫ
ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья. Бюджет процессының хокукый нигезе

1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясенәң бюджет законнары, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы Федераль законы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Югары Кондрата авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба-Федераль законы) нигезендә эшләнә, шулай үк Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Югары Кондрата авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенәң башка муниципаль хокукый актлары белән Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Югары Кондрата авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты проекты тәзү һәм карау, Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Югары Кондрата авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтөлешен контрольдә тоту, бюджет исәбен алу, тәзү нигезләрен һәм тәртибен билгели., бюджет хисаплылыгын карау һәм раслау.

2. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы билгеләгән мәгънәләрендә кулланыла.

2 статья. Жирлек бюджетының хокукый рәвеше

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Югары Кондрата авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты (алга таба - жирлек бюджеты, жирлек) һәм аның үтөлеше турында хисап Югары Кондрата авыл жирлеге Советының карары рәвешендә эшләнә һәм раслана.

2. Жирлек бюджеты чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм өч елга раслана.

3. Жирлек бюджеты проекты тәзү Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Югары Кондрата авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәү белән кабул ителә торган жирлек Советы карарлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә һәм, жирлек бюджеты турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабре буенча гамәлдә була.

5. Жирлек бюджеты турындагы карар билгеләнгән тәртиптә имза салынганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга тиеш.

3 статья. Бюджет классификациясе

1. Жирлек бюджетын төзү һәм үтәү, бюджет хисаплылыгын төзү Россия Федерациясендә билгеләнгән бюджет классификациясе нигезендә гамәлгә ашырыла

2. Жирлекнең бюджет вәкаләтләренә Россия Федерациясе бюджет классификациясенәң бюджетка караган жирлек өлкәсендә билгеләү, детальләштерү һәм куллану тәртибен ачыклау керә.

3. Югары Кондрата авыл жирлегенең Башкарма комитеты төп администраторлары жирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керем төрләре буенча подвидлар кодлары исемлеген раслый.

4. Югары Кондрата авыл жирлегенең Башкарма комитеты жирлек бюджетының максатчан маддәләре исемлегенә һәм кодлары билгеләнә.

4статья. Бюджет процессының принциплары һәм этаплары

1. Жирлек Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә.

2. Бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- 1) жирлек бюджеты проектын төзү;
- 2) жирлек бюджетын карау һәм раслау;
- 3) жирлек бюджетын үтәү;
- 4) жирлек бюджетының үтәлешен тикшереп тору;
- 5) бюджет исәбен гамәлгә ашыру;
- 6) бюджет хисаплылыгын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау.

5 статья. Бюджет процессында катнашучылар һәм аларның бюджет вәкаләтләре

1. Бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:

1) Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Югары Кондратаавыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә башлыгы (алга таба - жирлек башлыгы);

2) Югары Кондрата авыл жирлегенә Советы (алга таба текст буенча - жирлек Советы);

3) Югары Кондратаавыл жирлегенә Башкарма комитеты (алга таба текст буенча - жирлек Башкарма комитеты);

4) Контроль-ревизия комиссиясе;

5) баш урнаштыручылар, бюджет акчаларын бүлүчеләр;

6) төп администраторлар, бюджет керемнәре администраторлары;

7) төп администраторлар, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының;

8) бюджет акчаларын алуучылар.

2. Жирлек Советы:

1) жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны карый һәм раслый;

2) жирлек бюджеты чыгымнарының муниципаль минималь социаль стандартларын һәм башка нормативларын раслый;

3) жирле салымнар һәм җыемнар кертә, алар буенча ставкалар күләмнәрен билгели һәм аларны түләү буенча законнар тарафыннан бирелгән хокуклар чикләрендә ташламалар бирә;

4) заемнарның максатлары, рәвешләре, суммалары турында карарлар кабул итә;

5) жирлек бюджетын үтәүнең аерым мәсьәләләрен карау барышында тикшереп тора;

6) жирлек бюджетының үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыручы органнарның хокукый статусын төзи һәм билгели;

7) депутатларның, жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзаларының, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларының үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы, муниципаль һәм башка хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләү күләмнәрен һәм шартларын билгели;

8) бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яисә) бирү тәртибен эшли һәм раслый;

9) Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131 номерлы Федераль законы, 2011 елның 7 февралдәге «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында»гы бномерлы Федераль законы, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, җирлек Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3. Җирлекнең Башкарма комитеты:

1) җирлек бюджеты проектын төзүне, җирлек бюджетының үтәлешен, шул исәптән җирлек бюджеты керемнәрен жыюны тәэмин итә;

2) җирлек Советы раславына җирлек бюджеты турындагы карар проектын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны тәкъдим итә;

3) җирлек бюджетының үтәлешен оештыра;

4) җирлек бюджеты проектын төзү өчен кирәкле материалларны һәм җирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны баш бүлүчеләрдән, алар белән эш итүчеләрдән һәм алучылардан ала;

5) җирлек Башкарма комитетының финанс ресурслары белән эш итә;

6) Россия Федерациясе Бюджет законнары, җирлек Советы карарлары нигезендә җирлек бюджеты үтәлеше өчен җаваплы;

7) җирлекнең социаль-икътисади үсеш планнарын һәм программаларын раслау, аларның үтәлеше турындагы отчетларны раслау турында җирлек Советына билгеләнгән тәртиптә кертә;

8) җирлек бюджетына муниципаль бурыч алулар җәлеп итү турында шартнамәләр, шулай ук җирлек бюджеты акчаларын кире кайтару нигезендә бирү турында шартнамәләр төзи;

9) җирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бару тәртибен билгели;

10) шәһәр бюджеты акчаларын алучыларның, бюджет кредитларын, муниципаль гарантияләренә алучыларның финанс хәлен тикшерә;

11) җирлекнең муниципаль бурыч кенәгәсен алып баруны гамәлгә ашыра;

12) җирлек бюджеты үтәлешен алдан, агымдагы һәм алга таба тикшереп торуны гамәлгә ашыра;

13) җирлек бюджеты чаралары белән операцияләр башкара;

14) җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап төзи;

15) җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләрдән, бүлүчеләрдән, алучылардан әлеге акчаларны алу, күчерү, күчерү һәм куллану белән бәйлә башка белешмәләрдән файдалану турында билгеләнгән формалар буенча хисап бирүләрен таләп итү хокукына ия;

16) кредит оешмаларынан җирлек бюджеты акчалары белән операцияләр турында белешмәләр ала;

17) бюджет канунчылыгының ачыкланган хокук бозуларын бетерү таләбе белән бюджет процессының баш бүлүчеләргә, боеручыларга һәм җирлек бюджеты акчаларын алучыларга тиешле дәрәжәдә үтәлмәве турында кисәтүләр чыгара һәм аларны бетерүне тикшереп тора;

18) билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән финанс контроле органнары күрсәтмәләре буенча, баш бүлүчеләрнең, җирлек бюджеты акчаларын алучыларның максатчан билгеләнеше буенча файдаланылмаган бюджет акчалары күләмендә шәхси счетларынан акчаларны күчерә;

19) бюджет законнары нигезендә шәһәр бюджетын алучыларның барлык счетларынан бюджет кредитлары рәвешендә бирелгән акчаларны, алар буенча кире кайтару срогы тәмамланган акчаларны, шулай ук бюджет кредитларынан файдаланган өчен түләнергә тиешле процентларны төшереп калдыра;

20) җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлүчеләргә һәм алучыларга җаваплылык чараларын куллана,

21) жирлек бюджеты акчаларын алучыларның, баш урнаштыручыларның һәм аларның жыелма реестрын алып бара;

22) бюджет йөкләмәләре лимитын төп бүлүчеләр, бүлүчеләр һәм турыдан-туры алучылар өчен билгели һәм раслый;

23) бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларының баш бүлүчеләренә житкерү тәртибен билгели;

24) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, Федераль салым хезмәте, Татарстан Республикасы буенча Федераль казначылык идарәсе белән бюджет мәсьәләләре буенча үзара мөнәсәбәтләрне гамәлгә ашыра;

25) бюджет кредитын кире кайтару буенча юридик затның һәм муниципаль берәмлекнең йөкләмәләрен үтәүне тәэмин итү ысулы буларак бирелә торган банк гарантиясенә ышанычлылыгын (ликвидлыгын) бәяләү тәртибен билгели;

26) Россия Федерациясенәң бюджет законнары, әлеге Нигезләмә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актлар нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Контроль-ревизия комиссиясе түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

1) бюджет акчаларынан файдалануның экономиясен һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелеген аудит буенча;

2) жирлек бюджеты турындагы карарлар, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка норматив хокукый актлары проектларын, шул исәптән жирлек бюджетының күрсәткечләренәң (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләгән тикшерү буенча;

3) муниципаль программаларга экспертиза ясау;

4) бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган тайпылышларны бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

5) бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренәң баш администраторлары, эчке финанс аудиты бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

6. Бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) (алга таба - ГРБС).

6.1. Жирлек бюджетының ГРБСы жирлек Башкарма комитеты булып тора.

6.2. ГРБС түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларынан файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

- үзенә буйсынган эш бирүчеләренәң һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген тәзи;

- бюджет йөкләмәләренәң һәм бюджет ассигнованиеләренәң расланган лимитлары чикләрендә үтәләргә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне тәзи;

- бюджет язмасын тәзи һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы күрсәтмә бирүчеләр һәм бюджет акчаларын алучылар буенча бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

- бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;;

- жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- ведомство буйсынуындагы бюджет учреждениеләре бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

- муниципаль биремнәр тәзи;

- субвенцияләр, бюджетара субсидияләр һәм бюджет законнарында билгеләнгән башка субсидияләр алучыларның аларны биргәндә билгеләнгән шартларның үтәлешен тикшереп торуну тәэмин итә;

- үз эшчәнлегә өлкәсендә ведомство финанс контроле оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- ГРБСның бюджет хисабын формалаштыра;
- бюджет акчаларын алуучыларның үз буйсынуындагы акчалата йөкләмәләре буенча жирлек исемнән тиешенчә җавап бирә;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6.3. Жирлек бюджетының ГРБСы судта жирлеккә карата дөгьвалар буенча җавап бирүче вәкиле сыйфатында жирлек исемнән чыгыш ясый:

1) жирле үзидарә органының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре нәтижәсендә физик затка яисә юридик затка китерелгән зыянны ведомстводан тартуы буенча, шул исәптән законга яисә башка хокукый актка туры килми торган жирле үзидарә органы актларын чыгару нәтижәсендә каплау турында;

2) ведомство буйсынуындагы бюджет учреждениеләренең акчалата йөкләмәләре буенча субсидия җаваплылыгы тәртибендә күрсәтелә торган;

3) муниципаль берәмлеккә карата федераль закон нигезендә тиешле гавами-хокукый белем мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыручы орган Россия Федерациясе бюджет законнары нигезендә жирлек бюджеты акчаларын баш урнаштыручының вәкаләтләрен тапшыра торган башка дөгьвалар буенча.

7. Жирлек бюджетының бюджет акчаларын (алга таба - РБС) бүлүчесе - бюджет акчаларын алуучылар арасында бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлү хокукына ия жирле үзидарә органы, бюджет һәм автоном учреждениеләр.

РБС түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;
- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларын алуучыларга бүлеп бирә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

- бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртибен алуучылар тарафыннан үтәүне тәэмин итә;

- бюджет акчаларының тиешле баш бүлүчесе тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчалары баш урнаштыручының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8. Жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторы:

1) үзенә буйсынган жирлек бюджеты керемнәренең администраторлары исемлеген төзи;

2) урта сроклы финанс планын яисә жирлек бюджеты проектын төзү өчен кирәкле белешмәләрне тапшыра;

3) касса планын төзү һәм алып бару өчен белешмәләр бирә;

4) жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторын формалаштыра һәм аның бюджет хисабын тапшыра;

5) Россия Федерациясенәң бюджет законнарында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Жирле үзидарә органнары булган һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторларының бюджет вәкаләтләре жирлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

6) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганакалары исемлегә нигезендә жирлек бюджеты керемнәре чыганакалары реестрын үзенә беркетелгән керем чыганакалары буенча алып бара.

9. Жирлек бюджеты керемнәре администраторы:

1) алар буенча бюджетка түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны башкаруның тулысынча һәм үз вакытында башкарылуын исәпләүне, исәпкә алуны һәм тикшереп торуну гамәлгә ашыра;

2) бюджетка түлүүләр буенча бурыч, пенялар һәм штрафлар түләтүне гамәлгә ашыра;

3) бюджетка артык түләнгән (түләтелгән) түлүүләрне, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган һәм артык түләтелгән суммага исәпләнгән процентларны кире кайтару турында карар кабул итә һәм йөкләмәне Федераль казначылык органына Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен тапшыра;

4) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түлүүләрне исәпләү (төгәлләштерү) турында карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;

5) жирлек бюджеты керемнәренә баш администраторы билгеләгән очракта һәм тәртиптә жирлек бюджеты керемнәренә баш администраторына жирлек бюджеты керемнәренә баш администраторы тарафыннан билгеләнгән белешмәләренә төзи һәм тапшыра;

6) Россия Федерациясенә бюджет законнарында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

7) 2010 елның 27 июнендәге «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында»гы 210-ФЗ номерлы Федераль законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә дәүләт һәм муниципаль түлүүләр турында дәүләт мәгълүмат системасына Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының керемнәрен формалаштыру чыганаclarы булган физик һәм юридик затлар тарафыннан дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен акча түләү өчен кирәкле мәгълүматны, шулай ук башка түлүүләрне тапшыра.

10. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторы:

1) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының үзенә караган администраторлары исемлекләрен төзи;

2) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча керемнәрне һәм түлүүләрне планлаштыра (фаразлый);

3) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarын каплау өчен билгеләнгән ассигнованиеләрнең адреслылыгын һәм аның карамагына бүлеп бирелгән ассигнованиеләрдән файдалануның максатчан характерын тәэмин итә;

4) бюджет ассигнованиеләрен бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының ведомство администраторлары буенча бүлә һәм жирлек бюджетының тиешле өлешен башкара;

5) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра.

11. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторы:

1) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча керемнәрне һәм түлүүләрне планлаштыра (фаразлый);

2) бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы бюджетына керүнең тулылыгын һәм үз вакытында башкарылуын тикшереп тора;

3) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча бюджеттан керемнәр һәм түлүүләр тәэмин итә;

4) бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;

5) тиешле баш администратор тарафыннан билгеләнгән жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы очрагында һәм тәртибендә жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

6) әлеге Нигезләмә һәм алар нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

12. Бюджет чараларын алучы:

1) бюджет катнашмасын төзи һәм үти;

2) бюджет йөкләмәләренә һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренә китерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

3) үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренең нәтижелелеген, максатчан файдалануын тәэмин итә;

4) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәрне баш күрсәтмә бирүчегә (күрсәтмә бирүчегә) кертә;

5) бюджет исәбен алып бара (бухгалтерлык исәбен алып баруны тәэмин итә);

6) бюджет хисабын тәзи (бюджет хисаплылыгын булдыруны тәэмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының тиешле баш күрсәтмә бирүчегә (күрсәтмә бирүчегә) бюджет акчалары хисабын тапшыра;

7) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда кабул ителгән башка вәкаләтләрне башкара.

13. Җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең (күрсәтмә бирүченең), җирлек бюджеты керемнәренең баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре, җирлек бюджеты кытлыгын эчке финанс контролен гамәлгә ашыру һәм эчке финанс аудитын финанслау чыганакларының баш администраторының (администраторының) Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

6 статья. Җирлек бюджеты керемнәре

1. Җирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенең бюджет законнары, салымнар һәм җыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәҗбүри түләүләр турындагы законнар һәм алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм салымнар һәм җыемнар турында Татарстан Республикасы законнары, җирлек Советының салымнар һәм җыемнар турындагы норматив-хокукый актлары нигезендә төзелә.

2. Җирлек Советының җирле салымнарны билгеләү турындагы, җирле салымнар турындагы карарга үзгәрешләр кертү турындагы карары, җирлек Советы карарлары җирлек бюджеты керемнәрен үзгәртүгә китерүче бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган җирле салымнар билгеләү турындагы карары чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган карарлар чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турындагы карар проекты җирлек Советына кертелгән көнгә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

3. Җирлек Советы карарларында чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турында карар кертелгән көннән соң кабул ителгән Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган җирлек Советының салымнар һәм җыемнар турындагы карарына үзгәрешләр кертүне күздә тотан карарлар җирлек Советының күрсәтелгән карарларының үз көченә керүе турында киләсе елның 1 гыйнварынан да иртәрәк түгел, чираттагы финанс елынан да иртәрәк булмаса тиеш.

4. Бюджетның салым булмаган керемнәре чыганаклары булып торучы түләүләр норматив хокукый актлар, муниципаль хокукый актлар, шартнамәләр аларны исәпләү тәртибе, күләмнәре, сроклары һәм (яисә) аларны түләү шартлары турындагы нигезләмәләрне күздә тотарга тиеш.

7 статья. Җирлек бюджеты чыгымнары

1. Җирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимияте органнарының, Татарстан Республикасының һәм җирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларның үтәлеше Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында җирлек бюджеты акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

2. Бюджет ассигнованиеләренә түбәндәгеләр керә:

1) муниципаль хезмәтләр күрсәтү, шул исәптән муниципаль ихтыяҗлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар өчен түләүгә ассигнованиеләр;

- 2) халыкны социаль тээмин итү;
- 3) муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;
- 4) юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, физик затларга субсидияләр бирү;
- 5) бюджетара трансфертлар бирү;
- 6) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү;
- 7) жириле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарының вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмаулары) нәтижәсендә гражданды яисә юридик затка китерелгән зыянны түләтү турында жирилеккә карата дөгъвалар буенча суд актларын үтәү.

3. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләренә түбәндәгеләргә бюджет ассигнованиеләре керә:

1) казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тээмин итү, шул исәптән физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) ;

2) бюджет һәм автоном учреждениеләргә субсидияләр бирү, алар тарафыннан муниципаль биремне үтәүне финанс белән тээмин итүгә субсидияләренә дә кертү;

3) муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциягә карамаган оешмаларга субсидияләр бирү, шул исәптән күрсәтелгән оешмалар тарафыннан физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) шартнамәләр (киләшүләр) нигезе;

4) муниципаль ихтыяжларны тээмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тээмин итү өчен бюджет ассигнованиеләренән һәм казна учреждениеләре муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләренән тыш), шул исәптән түбәндәге максатларда:

- физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү;

- дөүләт оборона заказы кысаларында кораллану, хәрби һәм махсус техника, житештерү-техник билгеләнештәге продукция һәм мөлкәтне эшләү, сатып алу һәм ремонтлау;

- муниципаль матди резервка товарлар сатып алу;

5) муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру.

4. Казна учреждениеләре функцияләрен тээмин итү түбәндәгеләренә үз эченә ала:

- жириле үзидарә органнары хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның, муниципаль хезмәткәрләренә, хезмәткәрләренә башка категориядәге хезмәткәрләренә хезмәт хақы, хезмәт шартнамәләре (хезмәт контрактлары, контрактлары) һәм Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль хокукый актлар нигезендә командировка һәм башка түләүләр;

- муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү өчен түләү;

- Россия Федерациясе бюджет системасына салымнар, жыемнар һәм башка мәжбүри түләүләр түләү;

- Эшчәнлеген башкарганда казна учреждениесе китергән зыянны каплау.

5. Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль биремне исәпкә алып, шулай ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында башкарылачак.

6. Муниципаль биремдә түбәндәгеләр булырга тиеш:

1) күрсәтелгән муниципаль хезмәтләренә (башкарылган эшләрнең) сыйфатын һәм (яисә) күләмен (эчтәлеген) характерлаучы күрсәткечләр;

2) муниципаль биремнең үтәлешен тикшереп тору тәртибе, шул исәптән аны вакытыннан алда туктату шартлары һәм тәртибе;

3) муниципаль биремне башкару турындагы хисапчылыкка таләпләр.

Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль биремдә шулай ук түбәндәгеләр булырга тиеш:

1) тиешле хезмәтләрдән файдаланучы физик һәм (яисә) юридик затлар категорияләрен билгеләү;

2) тиешле хезмәтләр күрсәтү тәртибе;

3) Россия Федерациясе законнарында аларны түләүле нигездә күрсәтү каралган очрактарда физик яисә юридик затларның тиешле хезмәт күрсәтүләре өчен түләүгә иң чик бәяләр (тарифлар), яисә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрактарда күрсәтелгән бәяләрне (тарифларны) билгеләү тәртибе.

Муниципаль бирем күрсәткечләре муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга), казна учреждениесенең бюджет сметасын төзүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, шулай ук бюджет яисә автоном учреждениегә муниципаль биремне үтәүгә субсидияләр күләмен билгеләү өчен жирлек бюджеты проектын төзегәндә кулланыла.

Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) муниципаль йөкләмә муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль учреждениеләр тарафыннан эшчәнлекнең төп төрләре сыйфатында жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләр исемлегендә нигезендә төзелә.

Муниципаль биремнәрне үтәүне финанс белән тәэмин итү жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итү күләме, эшчәнлекнең билгеләнгән өлкәләрендә дөүлэт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль хакимият органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган тәртиптә, муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнар нигезендә исәпләнә.

Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль учреждениеләрне гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы карары буенча муниципаль учреждениеләрне гамәлгә куючының вәкаләтләре һәм муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итү күләмен билгеләгәндә эшләр башкаруга чыгымнар нормативлары файдаланыла.

7. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтарту, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясындагы 3 пункттында билгеләнгән очрактардан тыш, муниципаль контрактлар, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм түләнә.

8. Жирлек Советы карарында жирлек бюджеты турында жирлек бюджетыннан акчалар бирү шартлары билгеләнергә мөмкин, алар нигезендә мондый акчалар жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә бирелә.

9. Юридик затларга (дөүлэт (муниципаль) учреждениеләренә), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә субсидияләр, алынмаган керемнәрне каплау һәм (яисә) товарларны житештерүгә (саткан товарлардан тыш), эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә бәйле чыгымнарны каплау максатларында түләүсез һәм кире кайтарылмый торган нигездә бирелә.

Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләр, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексының 78 статьясындагы 7 пункттында күрсәтелгән субсидияләр), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товар житештерүчеләргә, эшләр, хезмәтләр күрсәтүчеләргә субсидияләр жирлек бюджеты турында жирлек Советы карарында һәм аның нигезендә жирлек башкарма комитетының муниципаль хокукий актларында яисә жирле үзидарә органнарының вәкаләтле актларында каралган очрактарда һәм тәртиптә шәһәр бюджетыннан бирелә.

10. Жирлек бюджетында бюджет һәм автоном учреждениеләргә, физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнарны һәм муниципаль мөлкәтне тотуга норматив чыгымнарны исәпкә алып, алар муниципаль биремнәрне үтәүне финанс белән тәэмин итүгә субсидияләр каралган.

Жирлек бюджетыннан бюджет һәм автоном учреждениеләргә башка максатларга субсидияләр бирелергә мөмкин.

Өлеге пунктның беренче абзацы нигезендә жирлек бюджетыннан субсидияләр бирү тәртибе жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

Әлеге пунктның икенче абзацы нигезендә жирлек бюджетыннан субсидиялар бирү күләмен һәм шартларын билгеләү тәртибе жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

11. Халыкны социаль тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданнарға социаль түләүләр бирүгә йә халыкка социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру максатларында товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуға бюджет ассигнованиеләре керә.

Халыкны социаль тәэмин итү гавами норматив йөкләмәләр кабул итү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Күрсәтелгән гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре пенсияләр, пособиеләр, компенсацияләр һәм башка социаль түләүләр рәвешендә йөкләмәләренә һәр төре буенча аерым-аерым карала.

12. Муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруға бюджет ассигнованиеләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына инвестиция проекты рәвешендә бюджет инвестицияләрен әзерләү һәм гамәлгә ашыру турындагы карарлар жирлек башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

Жирлекнең капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруға бюджет ассигнованиеләре жирлекнең капитал кертемнәре программасына кертелгән бер миллиард сумнан артык смета бәясе инвестиция проектларына ярашлы рәвештә һәр инвестиция проекты буенча аерым-аерым жирлек бюджетында чагылыш таба.

Жирлекнең муниципаль милкендәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруға бюджет ассигнованиеләре смета бәясе 100 миллион сумнан артык булган инвестиция проектлары нигезендә жирлекнең капитал кертемнәре программасына кертелгән 100 миллион сумнан артык сумманы чагылдыра һәм жирлекнең жыелма бюджет росписы составындагы жирлек бюджеты турындагы карарда һәр инвестиция проекты буенча аерым чагылыш таба. Жирлекнең муниципаль милкендәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруға бюджет ассигнованиеләре смета бәясенә инвестиция проектлары нигезендә жирлекнең капитал кертемнәре программасына кертелгән 100 миллион сумнан да кимрәк суммада жирлек бюджеты турындагы карарда чагыла.

Инвестиция проектлары нигезендә финанслашу гамәлгә ашырыла торган муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруға бюджет ассигнованиеләре бюджетара субсидиялар исәбеннән жирлек бюджеты турындагы карар нигезендә чыгымнарның ведомство структурасы составындагы һәр инвестиция проекты буенча аерым расланьрга тиеш.

Төп акчаларга капитал кертемнәр рәвешендә муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләре концессия килешүләре нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

13. Муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булып тормаган юридик затларга бюджет инвестицияләрен бирү күрсәтелгән юридик затларның устав (жыелма) капиталларының эквивалент өлешенә муниципаль милек хокукы барлыкка килүгә китерә, ул мондый юридик затларның устав (жыелма) капиталларында муниципаль берәмлек катнашында Россия Федерациясе законнары нигезендә рәсмиләштерелә.

Муниципаль берәмлеккә караган устав (жыелма) капиталында муниципаль берәмлек өлешен рәсмиләштерү Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә һәм бәяләр буенча гамәлгә ашырыла.

14. Дәүләт яисә муниципаль учреждениеләр һәм дәүләт яисә муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләрен бирү күрсәтелгән юридик затларның устав (жыелма) капиталларының эквивалент өлешенә муниципаль милекнең Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә мондый юридик затларның устав (жыелма) капиталларында муниципаль берәмлек катнашында рәсмиләштерелә торган хокукы барлыкка килүгә китерә. Муниципаль берәмлеккә караган устав (жыелма) капиталында муниципаль берәмлек өлешен рәсмиләштерү Россия

Федерациясе законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә һәм бәяләр буенча гамәлгә ашырыла.

Дәүләт яисә муниципаль учреждениеләр һәм дәүләт яисә муниципаль унитар предприятиеләр булып тормаган юридик затларга капитал төзелеш объектларына һәм (яисә) күчәмсез мөлкәт объектларын сатып алуга бюджет инвестицияләрен бирү турындагы карарлар җирлек башкарма комитетының норматив хокукый актлары рәвешендә алар билгеләгән тәртиптә кабул ителә.

Әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелгән юридик затларга тәкъдим итүгә планлаштырылучы бюджет инвестицияләре (әлеге статьяның 1 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән бюджет инвестицияләреннән тыш) әлеге карарга аерым кушымта буларак бюджет турында карар белән раслана, анда юридик зат, бирелә торган бюджет инвестицияләренең күләме һәм максатлары күрсәтелә.

Җирлек башкарма комитеты һәм юридик зат арасында әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелгән шартнамә җирлекнең инвестицияләр субъекты милкендә катнашуы турында килешү бюджет турындагы карар үз көченә кәргән көннән соң өч ай эчендә рәсмиләштерелә.

Әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелгән юридик затларга бюджет инвестицияләре бирүгә бәйлә рәвештә төзелгән шартнамәләргә карата таләпләр җирле бюджет акчалары исәбеннән билгеләнә.

Билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән шартнамәләрнең булмавы бюджет инвестицияләрен тапшырмау өчен нигез булып тора.

15. Хужалык алып бару хокукына нигезләнгән муниципаль унитар предприятиегә бюджет инвестицияләре бирү муниципаль унитар предприятиеләр турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә муниципаль унитар предприятиенең устав фондын тиешле дәрәжәдә арттыруга китерә.

Муниципаль унитар предприятиегә хокукка нигезләнгән оператив идарә итү, автоном һәм бюджет учреждениесенә бюджет инвестицияләре бирү оператив идарә хокукындагы төп средстволар, муниципаль унитар предприятие, автоном һәм бюджет учреждениесенә хакын тиешенчә арттыруга китерә.

Күрсәтелгән бюджет инвестицияләрен бирү җирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

16. Муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына җирлек бюджетыннан бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру рәхсәт ителми.

8 статья. Җирлек бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертлар
Җирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар түбәндәге формада бирелә:
муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;
Татарстан Республикасы Бюджет кодексының
44.10 статьясында билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;
башка бюджетара трансфертлар.

9 статья. Җирлек бюджетыннан муниципаль берәмлек бюджетларына субсидияләр.

1. Җирлек Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен уртақ финанслау максатларында җирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләргә бирү максатлары һәм шартлары, җирлек Советы карарында билгеләнгән тәртиптә төзелә торган җирле администрацияләр арасындагы килешүләр белән билгеләнә.

10 статья. Җирлек бюджетыннан субсидияләр

1. Татарстан Республикасы бюджетына жирлек бюджетыннан субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

11 статья. Чистай муниципаль районы бюджетына жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар.

Жирлек Советы карарларында каралган тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм тиешле Татарстан Республикасы законнары таләпләре нигезендә кабул ителә торган жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

12 статья. Резерв фонды

1. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек башкарма комитеты резерв фондын төзү күздә тотыла.

2. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек Советының һәм жирлек Советы депутатларының резерв фондларын булдыру тыела.

3. Жирлек Башкарма комитетының резерв фонды күләме жирлек Советы карары белән жирлек бюджеты турында билгеләнә һәм әлеге карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләменең өч процентыннан арта алмый.

4. Жирлек Башкарма комитетының резерв фонды акчалары көтелмәгән чыгымнарны финанс белән тәмин итүгә, шул исәптән авария-торгызу эшләрен уздыруга һәм стихияле бәла-казаларның һәм башка гадәттән тыш хәлләрнең нәтижәләрен бетерүгә бәйле башка чараларга жибәрелә.

5. Жирлек Башкарма комитетының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре жирлек бюджеты составында каралган жирлек башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча файдаланыла.

6. Жирлек Башкарма комитетының резерв фондының бюджет ассигнованиеләрен куллану турындагы хисап бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапка кушымта итеп бирелә.

13 статья. Жирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны гамәлгә ашыру

1. Әгәр муниципаль хокукый акт гамәлдәге чыгым йөкләмәләре төрләре буенча чыгым йөкләмәләрен арттыруны күздә тоткан булса яисә аны кабул иткәнче бер генә гавами-хокукый берәмлек тарафыннан да үтәлмәгән чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кертү күрсәтелгән муниципаль хокукый акт, шул исәптән финанс ресурсларын Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетларына тапшыру тәртибе кирәк булган очракта, чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен башкару чыганакларын һәм тәртибен үз эченә алырга тиеш.

2. Чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга бюджет турындагы карарга тиешле бюджет ассигнованиеләре кертү шарты белән чираттагы финанс елы башыннан йә агымдагы финанс елында, бюджетка өстәмә керемнәр чыганаклары булганда һәм бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартканда, жирлек Советы карарына тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң гына бюджет ассигнованиеләрен бүлеп бирү гамәлгә ашырылырга мөмкин.

14 статья. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре

1. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре түбәндәгеләр нәтижәсендә барлыкка килә:

1) жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча һәм Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актлар кабул итү жирле үзидарә органнарын, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлек тарафыннан шартнамәләр (киләшүләр) төзүне хәл итәргә хокуклы;

2) жирле үзидарә органнары тарафыннан үзләренә тапшырылган аерым дүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда муниципаль хокукый актлар кабул итү;

3) муниципаль учреждениеләр тарафыннан жирлек исемненән шартнамәләр (киләшүләр) төзү.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән жирлекнең чыгым йөкләмәләре жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы һәм үз керемнәре исәбеннен башкарыла.

3. Жирлекнең әлеге статьяның 1 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары белән Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган тәртиптә Татарстан Республикасы бюджетыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннен һәм чикләрендә раслана.

Тиешле субвенцияләренә исәпләү методикаларында кулланыла торган нормативлар муниципаль берәмлекнең күрсәтелгән чыгым йөкләмәләрен тулысынча үтәү өчен кирәкле өстәмә чыгымнарны финанс ягыннан тәмин итү артып киткән очракта, жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы һәм үз керемнәре исәбеннен гамәлгә ашырыла.

4. Жирле үзидарә органнары тиешенчә федераль законнарда билгеләнгән очрактардан тыш, Татарстан Республикасы дүләт хакимияте органнарының федераль органнары компетенциясенә кертелгән мәсьәләләренә хәл итү белән бәйлә чыгым йөкләмәләрен билгеләргә һәм башкарырга хокуклы түгел.

5. Жирле үзидарә органнары дүләт хакимиятенең башка муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән үз финанс чаралары (бюджетара трансфертлардан тыш) булганда гына үз компетенцияләреннен төшереп калдырылмаган мәсьәләләренә хәл итүгә бәйлә чыгым йөкләмәләрен билгеләргә һәм башкарырга хокуклы.

6. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестры жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә алып барыла.

15 статья. Жирлек бюджеты кытлыгы

1. Жирлек бюджетының чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында дефициты, әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләренә үтәп, жирлек бюджеты турындагы карар белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты кытлыгы, кертемнәрнең расланган күләмен һәм (яисә) салым керемнәренең өстәмә нормативлары буенча керемнәрен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Районга карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында каралган чаралар күрелгән очракта, шәһәр бюджеты кытлыгы, кертемнәрнең расланган күләмен һәм (яисә) түләүләренә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре керүне исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәренең еллык гомуми күләменең 5 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлек Советының жирлек бюджеты турында карары белән бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы составында акцияләренә сатудан кергән керемнәр һәм капиталда катнашуның башка рәвешләре ачыкланган һәм (яисә) жирлек бюджеты чараларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимегән очракта, жирлек бюджеты кытлыгы күрсәтелгән керемнәрнең суммалары чикләрендә әлеге пункт белән билгеләнгән чикләүләренә һәм

жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны киметүне арттырырга мөмкин.

3. Еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән жирлек бюджеты кытлыгы өлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

16 статья. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр

1. Акчалата йөкләмәләр буенча бурычлы кеше жирлек алдында билгеле бер датага акчалата йөкләмәләр нигезендә түләргә тиешле акчалар суммасы жирлек алдында тора.

2. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр жирлекнең финанс активларын формалаштыра.

3. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәпкә алуда исемлек исемлекләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе) билгеләнә, моңа Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклар керми.

4. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) һәм мондый йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итә торган килешүләрне исәпкә ала, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләпләр хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Шартнамә белән башкача билгеләнмәгән очракта, жирлек алдында акча суммасының жирлек бюджетының бердәм санына күчерелгән көненнән башкарылган дип санала.

17 статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганаclarы составына түбәндәгеләр керә:

номиналь бәясә Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә урнаштырудан кергән чаралар һәм аларны каплауга юнәлдерелгән чаралар арасында аерма;

жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган жирлек арасында Россия Федерациясе валютасында кредит оешмалары кредитлары арасындагы аерма;

Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган жирлек арасында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары аермасы;

тиешле финанс елы дэвамында жирле бюджет чараларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

жирле бюджет кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаclarы.

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаclarы составына түбәндәгеләр керә:

акцияләр сатудан һәм жирлек милкендәге капитал салуда катнашуның башка рәвешләреннән керүләр;

жирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләренә гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китергән йө бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка биреп торылган очракта, Россия Федерациясе валютасында жирлек гарантияләрен үтәү өчен жибәрелә торган акчалар күләме;

Россия Федерациясе валютасында жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен каплауга юнәлдерелә торган чаралар күләме;

юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм жирлек бюджетиннан бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына жирлек бюджетиннан бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм

жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасында аерма;

жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм жирлек чараларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү операцияләрен үткәргәндә жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәй счетка күчерелгән акчалар арасында аерма.

Жирлек Советының хокукый акты билгеләгән күләмдә агымдагы финанс елы башына жирлек бюджетының калган средстволары агымдагы финанс елында жирлек исеменнән төзелгән товарларны китерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү өчен төзелгән муниципаль контрактлар өчен түләүгә шушы муниципаль контрактларның шартлары нигезендә хисап финанс елында, жирлек бюджеты турында карар белән каралган очрактарда күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре суммасыннан артмаган күләмдә жибәрелергә мөмкин.

Жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттагы акчаларның калган өлешләре белән идарә итү операцияләре составына жирлек булган һәм үз счетларына жирлек булган һәм Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының Федераль казначылык территориаль бүлегендә ачылган оешмаларның акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару Россия Федерациясе законнары нигезендә кертелә.

Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганакалары составына түбәндәгеләр керә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында бирелгән Россия Федерациясеннән һәм жирлек тарафыннан кире кайтарылган бюджет кредитлары арасында аерма;

муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китергән очракта, максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында жирлекнең муниципаль гарантияләрен үтәүгә юнәлтелә торган акчалар күләме.

18статья. Жирлекнең муниципаль бурычы

1. Жирлекнең бурыч йөкләмәләре түбәндәге формаларда булырга мөмкин:

- 1) жирлекнең кыйммәтле кәгазьләре (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә);
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирлек бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 3) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 4) жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан алынган кредитлар;
- 5) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән жирлек гарантияләр(муниципаль гарантияләргә);
- 6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясенен чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр;
- 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

2. Муниципаль бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 3) жәлеп ителгән жирлек кредит оешмаларыннан кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) жирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

3. Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь күләме;

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджеткажәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) жирлекнең Россия Федерациясе валютасында юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

4.Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндөгеләр керә:

1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясеннән кешетарафыннан жәлеп ителгән чит ил валютасында бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек тарафыннан чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең озак сроклы (кимендә бер ел), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биштән алып 10 елга кадәр) йөкләмәләре булырга мөмкин.

5. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе жирлек Советының муниципаль хокукый актларында бүтәне каралмаган булса (кредит шарты белән билгеләнгән йөкләмәләр һәм жирлекнең муниципаль хокукый актлары белән башкарылмаган) муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч шарты белән каралган йөкләмәне кире кагу датасыннан соң өч ел дәвамында туктатылган дип санала һәм, әгәр жирлек Советының муниципаль хокукый актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Жирлекнең муниципаль гарантияләр буенча бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләргә туктату нигезе булган вакыйгалар (хәлләр) килеп житкәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар барлыкка килү (һөжүм итү турында белешмәләр алу) дәрәжәсе буенча муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

6. Әлеге статьяның 5 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән чорлар узгач, жирлек башкарма комитеты Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан исәптән чыгару турында муниципаль хокукый акт чыгара.

7. Муниципаль бурычтан исемлек, жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исемлек суммасын чагылдырмыйча, Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләренең төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен кыскарту юлы белән гамәлгә ашырыла.

8. Әлеге статьяның 5 пунктындагы, 6 һәм 7 пунктларындагы беренче абзацының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

9. Реструктурлаштырылган, шулай ук юкка чыгарылган (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан алу Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

10. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә чыгару (Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләргә алмашу нәтижәсендә алынган) аларны эмитацияләүче орган тарафыннан, юкка чыгару датасы башланганчы, муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе шартлары нигезендә сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр) күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда юкка чыгарылган дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр Эмитенты, аларны юкка чыгару датасы башланганчы, сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләргә алмаштыру нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөкләмәләр үтәлгән дип танырга хокукы.

1. Жирлекнең муниципаль эчке алынмалары дигәндә, муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә жирлек исемненән заем акчаларын жирле бюджетка жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясә валютасында белдерелгән заемщик буларак жирлекнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

2. Жирлек муниципаль тышкы алынмалары дигәндә, Россия Федерациясә тарафыннан максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек исемненән жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча чит ил валютасында чагылыш тапкан Россия Федерациясә каршындагы Жирлекнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы алынмалар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенә тышкы дәүләт хисаплашулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек исемненән Россия Федерациясә Бюджет кодексы һәм жирлек Уставы нигезендә муниципаль алынмаларны гамәлгә ашыру хокукына авыл жирлегә Башкарма комитеты ия.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгәндә жирлек тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча срогы чыккан бурычы булмау;

2) Жирлек тарафыннан Россия Федерациясә Хөкүмәте билгели торган дәрәжәдән түбәнрәк кредит рейтингы алынган, исемлеге Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның берәрсеннән яисә берничә рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручы заттан.

6. Жирлекләр, аны Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пункттында каралган, жирләүне бурыч тотрыклылыгы дәрәжәсә түбән булган заемщиклар төркеменә керткән мөмкинлек биргән дәрәжәләргә кадәр муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Жирлекләр, аны Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәжәсә булган заемщиклар төркеменә керткән очракта муниципаль хисаплашулар муниципаль гарантияләргә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән муниципаль эчке һәм тышкы үзләштерүләр программалары, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына бирергә хокуклы.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пункттында каралган Жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләргә күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, аны Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру юлы белән муниципаль эчке үзләштерүләргә Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларыннан Россия Федерациясә Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 9 пункттында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясындагы 7

пунктында каралган түлөгүгә сәләтлелекне торгызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә гамәлгә ашырырга хокуклы.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышкы алынмаларны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

11. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан муниципаль эчке алынмалар, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына Россия Федерациясе валютасында бирергә хокуклы.

12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 9 пунктында каралган Жирлекнең түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча жирлекләр йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт ителми.

20 статья. Жирлекнең алынмаларны чит ил валютасында күчерү белән гарантияләр биру үзенчәлекләре

1. Жирлек Россия Федерациясенен чит ил валютасында алган акчаларын Россия Федерациясеннән алып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, чит ил кредитларыннан жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

21 статья. Муниципаль алынмаларның чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль алынмалар алуның иң чик күләме дигәндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы алынмалар программалары буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы алынмалар программалары белән билгеләнә һәм тиешле финанс елында акчалар жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелә торган акчаларның гомуми суммасыннан артмаска тиеш, һәм жирле бюджет турындагы карар белән тиешле финанс елына расланган жирлекнең бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында Жирлек акчаларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан артып китсә, агымдагы финанс елына салымнарның иң чик күләмен киметеп, күрсәтелгән арттырып жиберүгә юнәлдерелгән максатларга юнәлдерелгә тиеш.

22 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең чик күрсәткечләре

1. Жирле бюджет турындагы карар белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (Жирлекнең чит ил валютасында йөкләмәләре булган очракта) өске чикләре, елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр

елыннан килүче елның 1 гыйнварына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча) билгеләнә, шул

исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр булган очракта) күрсәтелә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) әлеге статьяның 3 һәм 4 пунктларында билгеләнгән чикләүләргә үтәгәндә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме жирле бюджет турындагы карар белән чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) расланган жирле бюджет керемнәренә, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләренә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренә расланган күләмән исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә гомуми күләмәннән артмаса тиеш. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында каралган чаралар күрелгән очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет керемнәренә гомуми күләмәннән, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләренә өстәмә нормативлары буенча, кире кайтарылмый торган керемнәренә һәм (яисә) салым

керемнәренә расланган күләмән исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә гомуми күләмәннән 50 проценттан артмаса тиеш.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме түбәндәге таләпләргә үтәгәндә жирле бюджет турындагы карар белән раслана:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә чыгымнар күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карар (чираттагы финанс елы) белән тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләмәнә 10 процентыннан артмаса тиеш, моңа Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән башкарыла торган чыгымнар күләме керми;

2) чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан гомуми салым, салым булмаган керемнәр күләмәнә жирле бюджет түләвенә һәм дотацияләренә еллык суммасы жирле бюджет системасы бюджетларыннан чираттагы финанс елына жирле бюджет турында карар белән расланган түләүләренә 20 процентыннан артмаса тиеш; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, елның 1 гыйнварыннан соң, киләсе финанс елында һәм план чорыннан соң бурычларны вакытыннан алда каплауга җибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

23статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Программа чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган чит ил валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге белешмәләргә күрсәтеп:

1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмән күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләргә (максатлары);

2) гарантияләр һәм алар тәэмин итә торган йөкләмәләр валютасы;

3) гарантияләренә гомуми күләме;

4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);

5) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган йөкләмәләр күрсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.

3. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы тиешле карарга кушымта булып тора.

24 статья. Муниципаль тышкы алынмалар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алулар программасы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында чит ил валютасында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында куллану кысаларында жирле бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы алынмалар программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасына жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурычларны каплау күләме һәм сроклары;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән чираттагы финанс елында һәм план чорындагы (чираттагы финанс елында) Жирлек бурычларын каплау күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алынмалар программасы жирле бюджет турындагы карарга чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) кушымта булып тора.

25 статья. Муниципаль эчке алынмалар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынмалар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла торган һәм (яисә) түләнелә торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алынмалар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке алынмалар программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре һәм бурыч йөкләмәләрен түләүнең иң чик сроклары;

2) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча каплау күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынмалар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы карарга кушымта булып тора (чираттагы финанс елы).

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч үткөрү муниципаль эчке алынмалар программасында чагылмый.

26 статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп:

1) һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) принципалларга гарантның регресс таләбе хокукы булу (булмау);

4) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы тиешле карарга кушымта булып тора.

27 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе

1. Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең иң чик күләмнәре муниципаль эчке бурычның өске чикләре нигезендә тиешле бюджет турындагы карар белән билгеләнгән җирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе процедурасы дөүләт һәм муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең эмиссия үзенчәлекләре һәм мөрәжәгатә турында Россия Федерациясе законнары белән җайга салына.

3. Авыл җирлеге исемнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр муниципаль кыйммәтле кәгазьләр дип таныла.

4. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең эмитенты булып җирлекнең Уставы тарафыннан муниципаль алынмаларны гамәлгә ашыру хокукы бирелгән Башкарма комитеты тора.

5. Җирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең төрләре һәм аларның эмиссия һәм мөрәжәгать итү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

28 статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия шартнамәдән яисә башка килешүдән (төп йөкләмәләрдән) барлыкка килгән бенефициар алдында аның акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципалның йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәмин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару йә бурычларны үтәү срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) һөҗүм итү турында таләпләр куелган очракта да.

3. Муниципаль гарантиянең язма рәвешә мөҗбүри.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмәләр суммасы күрсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә үзе тәмин иткән йөкләмә буенча субсидия җаваплылыгына ия.

6. Муниципаль гарантиядә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) гарантның (тиешле гавами-хокукий берәмлек - Район) исеме һәм гарант исемнән гарантия биргән органның исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципал исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (исеме, бәяләмә датасы һәм номеры (ул булганда), төп йөкләмәнең гамәлдә булу срогы яисә аның буенча йөкләмәләре үтәү срогы, якларның исемнәре, төп йөкләмәләрнең башка җитди шартлары күрсәтелеп);

5) гарантия буенча гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу вакыты;

9) гарантияле очракны билгеләү, гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләрен күрсәтү вакыты һәм тәртибе;

10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;

11) гарантия буенча гарант тарафыннан йөкләмәләре башкару тәртибе;

12) гарантия суммасын тулы күләмдә яисә гарантия үтәгәндә, үтәгәндә (башка нигезләрдә туктатылганда) тулы күләмдә яисә гарантия белән тәмин ителгән

принципалның йөкләмәләренендинди дә булса өлешендә һәм гарантиядә билгеләнгән башка очрақларда киметү нигезләре;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмәләрсартлары;

15) муниципаль гарантия буенча бенефициар гаранты (принципалга, регресска гарантныңрегресс таләбе) түләгән акчаларны каплау турындагы принципалга карата гарант таләбе булу яисәбулмау;

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, гарант исемненән гарантияне бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын күздә тотмаган муниципаль гарантия бары тик хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелергә мөмкин, акцияләренен 100 проценты (өлешләре) муниципаль гарантия бирә торган муниципаль гарантия бирүчегә карый, муниципаль гарантияне күрсәтүче жирлек милкендә була. Нигезен тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта, мондый муниципаль гарантия принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждандан законнары таләпләренә туры килә торган, жирле администрация актларында билгеләнгән срокта гарантның тулысынча яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә үтәлүгә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципалга карата регресс таләбе таләбенен үтәлүен тәмин итү принцибының бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәмин итү этапшырганчы муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житү белән билгеләнә.

9. Бенефициарның алдан язмача ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртәргә хокуксыз.

10. Гарантка карата таләпнең муниципаль гарантия буенча кабул ителгән бенефициары, күрсәтелгән хокукларны, муниципаль гарантия белән тәмин ителә торган принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү, облигациягә хокукларны яңа хужага (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (күчү) керми, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (башка нигезләр буенча) тапшырыла алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очрақларда һәм нигезләрдә гарант тарафыннан (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктының 14 бүлегендә күрсәтелгән төп йөкләмәләрсартларында гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук әлегестатьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән бурыч принципаломын үтәмәгәндә, кире алына.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турындагы бенефициарның таләбе (гарантия үтелеше турындагы бенефициарның таләбе) гарантия белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтелеше турында бенефициарның таләпләре гарантиядә билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә гарантка гарантиядә күрсәтелгән документлар белән күрсәтелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән сроктан иртәрәк гарантияне үтәү турындагы таләпне, шул исәптән, принципал йөкләмәләре гарантияләре белән тәмин ителгән гарантияләренә үтәү срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгән очракта, күрсәтергә хокуксыз.

14. Гарант гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе куелу турында принципалга хәбәр итәргә һәм таләпнең күчәрмәсен принципалга тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән вакытта күрсәтелгән таләпкә кушымта итеп бирелгән документлар һәм таләп гарантиясе гарантиясе һәм аңа кушып бирелгән документлар белән гарантия башкару турындагы бенефициарның таләбен карарга тиеш.

16. Гарантияне башкару турында бенефициарның һәм аңа кушымта итеп бирелгән документларның таләпләре нигезсез һәм (яисә) тиешле гарантияләр шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарның түбәндәге очракларда таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар гарантия (гарантиянең гамәлдә булу срогы) бирелгән вакыт тәмамланганнан соң гарантия күрсәтелгән;

2) таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар билгеләнгән гарантияне бозып гарантия күрсәтелгән;

3) таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал гарантияләре белән тәмин ителгән йөкләмәләргә тиешенчә үтәүне баш тарткан;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясенең Бюджет кодексының 1153-статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очракларда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Гарантия үтәлеше турында һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар турында бенефициар таләбе муниципаль гарантиянең нигезләнмәгән һәм (яисә) тиешле шартлары булмаган дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант, принципалны күз алдына китерергә мөмкин булган бәхәс бенефициар таләпләренә каршы торырга хокуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да каршы килү мөмкинлекләренә хокукны югалтмый.

19. Гарантиянең һәм аңа кушымта итеп бирелгән документларның үтәлеше турында бенефициар таләбе расланган очракта, гарант гарантиядә билгеләнгән срокта гарантия буенча йөкләмәгә үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантия белән каралган бенефициар алдында гарантның йөкләмәсе гарантия белән тәмин ителгән принципалның вакыты чыккан йөкләмәләргә күләмдә, әмма гарантия күләменнән артык булмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар алдында гарантны билгеләү туктатыла:

1) гарантиядә билгеләнгән күләмдә бенефициар гарантиясен түләп;

2) ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу вакыты) гарантиядә билгеләнгән вакыт узгач;

3) гарантия белән тәмин ителгән принципалның принципалга һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан үтәлгән очракта йөз күрсәтелгән йөкләмәләргә башка нигезләр буенча туктаткан очракта (бенефициар тарафыннан күрсәтелгән гарантия һәм (яисә) судка гарантияне үтәү турындагы таләпнең булуына карамастан);

4) бенефициарның гарантия һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча йөкләмәләреннән гарантны азат итү турындагы язма гаризасын кире кагу юлы белән, Россия Федерациясенең Бюджет кодексының 1151-статьясында каралган гарантия принципал гарантия мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләрнең булмавы шартларында гарантия кире кагу нәтижәсендә;

5) гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән вакытта барлыкка килмәсә;

6) бенефициар гарантия һәм (яисә) судка гарантия үтәү турындагы гарантия таләпне белдергәннән соң (шул исәптән принципалны бетерү белән бәйләп рәвештә һәм (яисә) бенефициарның һәм (яисә) бенефициарны юкка чыгару бәйләп рәвештә) төп йөкләмәгә туктатып яисә аны гамәлдә булмаган килешү дип тану;

7) бенефициар тарафыннан башка затка тапшырылган яисә бенефициарның гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычларның төп йөкләмәләргә буенча гарантия карата таләпләрен, гарантия, хокуклар һәм (яисә) вазыйфалар буенча таләпләрен (хокукларның һәм бурычларның) Россия Федерациясенең законнарында билгеләнгән

тәртіптә, облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатыпалучыга) күчүгә бәйле рәвештә, гарантия белән тәэмин ителә торган принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында күрсәтелгән таләпләр (хокуклар һәм йөкләмәләр) тапшырылганнан тыш) башка нигезләрдә күчү очрагында;

8) башка затка принципал белән бирелгән очракта яисә башка затка хокукларын һәм (яисә) бурычларын (бурычларын) төп йөкләмәләр буенча гарантның алдан язмача ризалыгынан башкагына тапшыру;

9) гарантияне гарантиядә күрсәтелгән очрақларда һәм нигезләрдә чакыртып алу нәтижәсендә;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очрақларда.

22. Аның буенча гарант йөкләмәләре туктатылганнан соң, бенефициар белән гарантия тотукүрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокуклар бенефициары өчен сакланмый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында билгеле булган гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Муниципаль гарантияне бәяләүгә яки туктатуга китерерлек хәлләр барлыкка килү турында билгеле булган Бенефициар һәм принципал бу турыда гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Әгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантына бирелсә, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет дефицитын финанслау чыганақларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләргә үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Әгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка бирелмәсә, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарантка гарант тарафыннан тулы күләмдә яисә гарантия буенча йөкләмәләргә нинди дә булса өлешендә түләнгән, яисә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка бирелгән хокукларны үтәү тәртибендә түләнгән акчаларны регресс тәртибендә кайтару исәбенә алынган акчалар чаралар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителә торган кредитлар һәм заемнар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэмин ителгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдаланмау факты ачықланган очракта, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләргә үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясә законнары, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән җаваплы була.

29. Бенефициарлар билгеле булмаган затлар даирәсә булган йөкләмәләргә тәэмин итүгә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясә Бюджет кодексында билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясә нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясә Бюджет кодексында билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләр бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясә Бюджет коды һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карар белән билгеләнә.

2 бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ ҺӘМ КАРАУ

29 статья. Жирлек бюджеты проектын төзү нигезләре

1. Жирлек бюджеты проекты чыгым йөкләмәләргә финанс белән тәэмин итү максатларында жирлекнең социаль-иқтисады йүсеш фаразы нигезендә төзелә.

2. Жирлек бюджеты проектын төзү - жирлек Башкарма комитетының гадәттән тыш өстенлеге.

Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, жирлек уставында һәм жирлек Советы карарларында билгеләнгән таләпләрне үтәп, жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

3. Жирлек бюджеты проекты муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Гавами тыңлаулар йомгаклары буенча, финанс орган жирлек бюджеты проектын эшләп бетерә торган тәкъдимнәр эшләнә.

30 статья. Жирлек бюджеты проектын төзү өчен кирәкле белешмәләр

1. Жирлек бюджеты проектын вакытында һәм сыйфатлы итеп төзү максатларында жирлек Башкарма комитеты дәүләт хакимиятенә башка органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан кирәкле белешмәләр алырга хокуклы.

2. Жирлек бюджеты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

1) Россия Федерациясе Президентының Бюджет юлламасында;

2) Татарстан Республикасы Президенты Юлламасында;

3) жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразында;

4) бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләрендә;

5) муниципаль программаларда;

6) озак сроклы чорга бюджет фаразында (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразына үзгәрешләр проекты).

31 статья. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы өч елга (чираттагы финанс елы һәм план чоры) эшләнә.

2. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы ел саен жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә эзерләнә.

3. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы жирлек башкарма комитеты тарафыннан жирлек Советына бюджет проектын кертү турында карар кабул ителү белән бер үк вакытта карала.

4. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы план чоры параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче ел параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Шөһәрнең социаль-икътисадый үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән аларны алдан фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләре һәм факторлары күрсәтелгән алдан расланган параметрлар белән чагыштыру да китерелә.

5. Жирлек бюджеты проектын төзү яисә карау барышында жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразын үзгәртү жирлек бюджеты проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

6. Жирлекнең озак вакытка социаль-икътисадый үсеше фаразы жирлекнең жирле администрациясе белән Чистай муниципаль районы жирле администрациясе арасында килешү нигезендә Чистай муниципаль районының жирле администрациясе тарафыннан эшләнәргә мөмкин.

32 статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

Бюджет керемнәре жирлек Советына салымнар һәм жыемнар һәм бюджет законнары турындагы карар проектын, шулай ук Россия Федерациясе законнарын, Россия Федерациясе субъектлары законнарын, жирлек Советының муниципаль хокукый актларын һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының салым булмаган керемнәрен билгеләүче жирлек Советының социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә фаразлана.

33 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру жирлек башкарма комитеты билгели торган тәртиптә һәм методика нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләргә үтәүгә бюджет ассигнованиеләргә буенча аерым гамәлгә ашырыла.

3. Бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль биремне исәпкә алып, шулай ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында аның үтәлешен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

34 статья. Жирлекнең муниципаль программалары

1. Муниципаль программалар жирлек жирлегенең Башкарма комитеты (алга таба - муниципаль программалар) тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары үзләре билгели торган тәртиптә жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль программалар эшләү һәм күрсәтелгән программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләргә күләме Жирлек башкарма комитетының программаны раслаган муниципаль хокукый акты нигезендә бюджет чыгымнарының һәр максатчан маддәсә буенча бюджет чыгымнарының тиешле программасы турындагы карар белән раслана.

Финанслауга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар чираттагы финанс елыннан башлап жирлек Башкарма комитеты тарафыннан расланьрга тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелегенә бәя бирелә. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү тәртибе һәм критерийлары жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү нәтижәләргә буенча жирлек бюджеты турындагы карар проекты кертелүгә бер айдан да соңга калмыйча жирлек Советына юлланган көнгә кадәр программаны гамәлгә ашыруга яисә аны гамәлгә ашыруны вакытыннан алда туктатуга бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елыннан башлап кыскарту турында карар кабул ителәргә мөмкин.

Әлеге карар кабул ителгән очракта һәм муниципаль контрактлар программаларын үтәүгә төзелгән очракта, жирлек бюджетында муниципаль контрактларның чыгым йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләргә каралган, алар буенча яклар аларны туктату турында килешүгә ирешмәгән.

4. Жирлек бюджетында ведомство максатчан программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләргә каралган, аларны эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

35статья. Жирлек бюджеты турында карар проектында карау һәм раслау өчен тапшырыла торган күрсәткеләрнең составы

1.Жирлек Советы карарында жирлек бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты) һәм шулай ук Россия Федерациясә Бюджет кодексында билгеләнгән башка күрсәткеләр керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш.

2. Бюджет турындагы карар белән түбәндәгеләр раслана:

1) бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлегә;

2) бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары исемлегә;

3) бюджет ассигнованиеларен чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, чыгымнар төрләре төркемнәре буенча бүлү;

4) бюджет ассигнованиеларен шәһәр бюджеты акчаларын баш урнаштыручылар, бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан маддәләр, чыгымнар төрләре төркемнәре буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясе төрләре төркемнәре буенча бүлү;

5) гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеларенәң гомуми күләме;

6) чираттагы финанс елында һәм план чорында башка бюджетлардан алына торган яисә Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

7) чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме шәһәр бюджеты чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган шәһәр бюджеты чыгымнарын исәпкә алмыйча) план чорының икенче елына шәһәр бюджеты чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган шәһәр бюджеты чыгымнарын исәпкә алмыйча);

8) чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы;

9) муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге, киләсе елның 1 гыйнварына һәм план чорының ел саен, муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтеләп, муниципаль финанс елы торышы буенча;

10) Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм жирлек Советы карарларында билгеләнгән шәһәр бюджетының башка күрсәткечләре.

3 бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫН КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

36 статья. Жирлек бюджеты турында карар проектын жирлек Советы каравына кертү

1. Жирлек Башкарма комитеты авыл жирлеге Советына агымдагы елның 15 ноябренә кадәр жирлек бюджеты турындагы карар проектын кертә.
2. Бюджет проекты белән бер үк вакытта жирлек Советына әлеге Нигезләмәнең 35 статьясы нигезендә документлар һәм материаллар бирелә.

4 бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫН ҮТӘУ

37 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

Жирлек бюджетын үтәү жирлек Башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

Жирлек бюджетын үтәүне оештыру жирлек Башкарма комитетына йөкләнә. Бюджетны үтәү жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

Жирлек бюджеты касса бердәмлеге һәм чыгымнарның бирелгәнлеге нигезендә башкарыла.

38 статья. Жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын тәзү, раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү жирлек башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре жирлек бюджеты турындагы жирлек Советы карарына туры килергә тиеш.

Жирлек Советы карарына үзгәрешләр кертү турында карар кабул ителгән очракта, жирлек Башкарма комитеты тарафыннан жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертелә.

3. Жыелма бюджет язмасына жирлек Башкарма комитеты житәкчесе карарлары нигезендә, бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә үзгәрешләр кертелергә мөмкин:

- бюджет ассигнованиеләре гавами норматив бурычларны үтәү өчен каралган, - агымдагы финанс елында аларны үтәү өчен бюджет турындагы карар белән расланган ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә, шулай ук бюджет ассигнованиеләре составында резервланган акчаларны яңадан бүлү исәбенә аны 5 проценттан артмаган очракта;

- бюджет акчаларын алучылар, шулай ук муниципаль мөлкәтне тапшыруга бәйле рәвештә төп бүлүчеләр (бүлүчеләр) функцияләре һәм вәкаләтләре үзгәргән очракта;

- жирле бюджет акчаларына түләттерүне күздә тотучы актларны үтәгән очракта;

- резерв фондлары акчаларыннан, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында башкача резервланган акчалардан файдаланган (яңадан бүлгән) очракта, бюджет турындагы карарда аларны куллану күләме һәм юнәлешләре күрсәтелгән;

- конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләре яңадан бүленгән очракта;

- бюджет ассигнованиеләре агымдагы финанс елы белән план чоры арасында яңадан бүлешкән очракта, бюджет ассигнованиеләрнең гомуми күләме турында карар белән каралган чикләрдә бюджет ассигнованиеләрнең төп күрсәтмәсенә тиешле финанс елына муниципаль хезмәт күрсәтүләргә бюджет акчалары бүлеп бирелгән очракта;

- максатчан билгеләнешле физик һәм юридик затлардан бюджет турындагы карар белән расланган күләмнәрдән тыш субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар һәм кире кайтарылмый торган керемнәр алган очракта, шулай ук күрсәтелгән чаралар кыскартылган (ихтыяжы кире кайтарган) очракта;

- муниципаль учреждениеләр тибы һәм муниципаль унитар предприятиеләрнең оештыру-хокукий рәвешә үзгәргән очракта;

- агымдагы елның бюджет ассигнованиеләре төзелгән муниципаль контрактлар өчен товарлар кайтаруга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә түләүгә арттырылган очракта, хисап финанс елында шушы муниципаль контрактларның шартлары нигезендә әлеге карар белән билгеләнгән таләпләр нигезендә күрсәтелгән муниципаль контрактларны үтәүгә файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре шушы финанс елы башына файдаланылмаган калдыктан артмаган күләмдә түләнәргә тиеш;

- бюджет ассигнованиеләре бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга яңадан кертелгән һәм муниципаль милек объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр (юл фондларының бюджет ассигнованиеләреннән тыш) бирелгән очракта, капитал кертемнәргә гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү ысулы үзгәргәндә, капитал кертемнәргә гамәлгә ашыруга бюджет инвестицияләре һәм субсидияләр бирү тәртибенә үзгәрешләр кертелгәннән соң күрсәтелгән муниципаль милеккә капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр, муниципаль контрактлар яисә субсидияләр бирү турында килешүләр кертелгәннән соң.

Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән жирлек бюджет акчалары жирлек башкарма комитеты тарафыннан каралган.

Әлеге пунктта билгеләнгән нигезләрдә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турындагы карар белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләме чикләрендә гамәлгә ашырыла, моңа ярашлы рәвештә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турындагы карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләмен арттырып башкарылырга мөмкин.

Жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә гавами норматив бурычларны үтәүгә һәм бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә каралган бюджет ассигнованиеләрен киметү рәхсәт ителми.

4. Жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бүлекчеләр, максатчан маддәләр, чыгымнар

төрләрнең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) буенча йә бюджет акчаларының төп бүлүчеләре, бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан маддәләр (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), жирлек бюджеты чыгымнары чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) буенча жыелма бюджет язмасы күрсәткечләрен раслау күздә тотыла.

Жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасын тәзү һәм алып бару тәртибдә бюджетлар чыгымнары классификациясенә элементлары (ярдәмче төркемнәре һәм элементлары) төрләре кодлары, дәүләт идарәсе секторының операцияләр классификациясе чыгымнары кодлары буенча жыелма бюджет язмасы күрсәткечләрен раслау, шул исәптән бюджет чыгымнарының төрле максатчан статьялары һәм (яисә) төрләре, дәүләт идарәсе секторының, бюджет акчаларының төп күрсәткечләрен классификацияләү төркемнәре һәм статьялары өчен дифференциацияләнган булуы каралырга мөмкин.

39статья. Касса планы

1. Касса планын тәзү һәм алып бару жирлек Башкарма комитетей тарафыннан башкарыла.
2. Касса планында жирлек бюджетының бердәм санында калган средстволар белән идарә итү операцияләрен гамәлгә ашыруга кулланыла торган акчаларның иң чик күләме билгеләнә.
3. Жирлек Башкарма комитетей касса планын тәзү һәм алып бару тәртибен, шулай үк бюджет акчаларын баш администратор тарафыннан бюджет керемнәренә баш администраторы тарафыннан касса планын тәзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләренә финанслау чыганакаларының баш администраторы тарафыннан тапшыру составын һәм срокларын билгели.
4. Муниципаль контрактларны, башка шартнамәләренә түләү буенча бюджеттан касса түләүләрен фаразлау, муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны планлаштырганда төзелгән муниципаль контрактлар, шартнамәләр буенча акча йөкләмәләрен түләү срокларын һәм күләмнәрен исәпкә алып, төзелә.

40 статья. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше

Бюджетның керемнәр буенча үтәлеше түбәндәгеләрне күздә тоты:

агымдагы финанс елында Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән жирлек Советы карары һәм Татарстан Республикасының башка законнары турындагы карары һәм жирлек Советы карарлары белән Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән Федераль казначылык органнары һәм бюджетка башка керемнәр нормативлары буенча бүленә торган Россия Федерациясе бюджет системасына салымнар, җыямнар һәм башка керемнәр бүлүдән жирлек бюджетының бердәм санына кергү;

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яисә артык түләтелгән суммаларны кире кайтару, шулай үк мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык түләтелгән суммалар процентлар суммасы;

Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык түләтелгән суммаларны исәпкә алу;

администратор тарафыннан Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләр керемнәрен төгәлләштерү;

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетының бер санынан арттырылган яисә артык түләтелгән салымнар, җыямнар һәм бүтән түләүләренә кире кайтаруны (исәпләүне, төгәлләштерүне) гамәлгә ашыру өчен кирәкле артык бүленгән суммаларны, акчаларны, шулай үк мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык түләтелгән суммаларга, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетының бердәм санынан күчерү.

41 статья. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше

1. Жирлек бюджетын чыгымнар буенча үтөү тәртибе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2. Жирлек бюджетын чыгымнар буенча үтөү түбәндәгеләрне күздә тотә:

- 1) бюджет һәм акча йөкләмәләрен кабул итү һәм исәпкә алу;
- 2) акчалата йөкләмәләрне раслау;
- 3) акчалата йөкләмәләр өчен түләүне санкцияләү;
- 4) акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау.

3. Бюджет акчаларын алуы агымдагы финанс елында һәм бюджет йөкләмәләре лимитларының планлы чорында аңа кадәр житкерелгән бюджет йөкләмәләрен ала.

Бюджет акчаларын алуы муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар яисә Россия Федерациясе законнары, башка хокукый акт, килешү нигезендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

4. Бюджет акчаларын алуы жирлек бюджеты акчалары исәбеннән түләүне санкцияләү өчен кирәкле, ә түләү документлары нигезендә оператив-эзләү чараларын үтөүгә бәйле очрактарда түләү йөкләмәләрен түләү бурычын раслый.

5. Жирлек Башкарма комитеты бюджет һәм акча йөкләмәләрен исәпкә куйганда, акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләгәндә әлегә статьяның 1 пунктында каралган тәртип нигезендә түбәндәгеләрне тикшереп тора:

бюджет акчаларын алуыга житкерелгән бюджет йөкләмәләренең яисә бюджет ассигнованиеләренең тиешле лимитларынан бюджет йөкләмәләрен арттырмау, шулай ук бюджет чыгымнары мәгълүматларының туры килүе;

тиешле бюджет йөкләмәсе исәпкә куелган мәгълүматның акчалата йөкләмәләре турындагы мәгълүматка туры килүе;

түләү документында күрсәтелгән мәгълүматның акчалата түләү, акчалата йөкләмә турында мәгълүмат белән туры килүе;

акча йөкләмәләре барлыкка килүне раслауы документлар булу.

Жирлек Башкарма комитеты билгеләгән һәм әлегә статьяның 1 пунктында каралган тәртиптә әлегә пунктта күрсәтелгән мәгълүматка өстәмә рәвештә башка мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

Бюджет йөкләмәсе муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән очракта, өстәмә рәвештә дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнарында каралган _____ контрактлар

реестрында муниципаль контракт турындагы белешмәләрнең һәм муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсен исәпкә алу турындагы белешмәләрнең туры килүен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләре лимитлары алуыларга житкерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Ачык норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү бюджет ассигнованиеләре бюджет акчаларын алуыга житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау жирлек бюджетының физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары, халыкара хокук субъектлары файдасына бердәм сөтыннан акчаларны исемлекләүне раслый торган түләү документлары нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алуыларның акчалата йөкләмәләрен үтәүне раслауы башка документларны тикшерү.

42 статья. Бюджет язмасы

1. Төп бүлүчелэрнең (боеручыларның) бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе аларга үзгәрешләр кертүне дә кертөп, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнө.

Бюджет акчаларын бүлүчелэрнең бюджет язмалары расланган жыелма бюджет язмасы һәм жирлек башкарма комитеты раслаган бюджет йөкләмэләре лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет акчаларын бүлүчелэрнең бюджет язмалары бюджет ассигнованиеләре һәм аларга житкерелгән бюджет йөкләмэләре лимитлары нигезендә төзелә.

2. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет язмаларының чыгымнар һәм бюджет йөкләмэләре лимитлары күрсәткөчләре ведомство буйсынуындагы күрсәтмәчеләргә һәм (яисә) бюджет акчаларын алуыларга чираттагы финанс елы башына кадәр житкерелә.

Бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе чыгымнарның ярдәмче төркемнәре (төркемчәләре һәм элементлары) буенча бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларын детальләштерүне бюджет акчаларының баш бүлүчесенең (күрсәтмә бирүчесенең) хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең чыгымнары буенча расланган бюджет язмасы күрсәткөчләрен жыелма бюджет язмасы күрсәткөчләренә туры китереп үзгөртү, жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә генә рөхсәт ителми.

Бюджет акчаларын бүлүченең бюджет язмасы күрсәткөчләре нигезендә бюджет акчаларын бүлүченең бюджет язмасы күрсәткөчләре нигезендә бюджет акчаларын бүлүченең бюджет язмасына бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә генә үзгөртү рөхсәт ителми.

43 статья. Жирлек бюджетының чыганақлар буенча үтөлешө бюджет кытлығын финанслау

1. Жирлек бюджетын бюджет кытлығын финанслау чыганақлары буенча үтөү жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә жыелма бюджет язмасына ярашлы рөвештә бюджет кытлығын финанслау чыганақларының баш администраторы, администраторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет кытлығын финанслау чыганақлары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтөлөргә тиешле акчалата йөкләмәләр өчен түләүне санкцияләү жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

44 статья. Финанслауның иң чик күләмнәре

1. Жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә чыгымнар буенча жирлек бюджетын үтөүне оештырганда агымдагы финанс елның тиешле чорында акчалата йөкләмәләр өчен түләүнең иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләмнәрен) баш бүлүчегә, күрсәтмә бирүчегә һәм бюджет акчаларын алуыларга раслау һәм житкерү күздә тотылырга мөмкин.

2. Финанслауның иң чик күләмнәре тулаем алганда баш бүлүчегә, боерык бирүчегә һәм бюджет акчаларын алуыларга карата агымдагы финанс елы башыннан сизелерлек яисә квартал саен үсә баручы нәтижәгә йә төп бүлүчеләрне, бюджет акчаларын алуыларны финанслауга гаризалар нигезендә тиешле кварталга билгеләнә.

45 статья. Бюджетны үтөгөндө бюджет турында карар белән расланган керемнөрдөн фактически файдалану

1. Жирлек бюджетын үтэгәндә доходларның гомуми күләмен бюджет турындагы карар белән расланган керемнәрдән тыш фактта алынган керемнәр, агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга муниципаль алынмаларны биләүгә, муниципаль бурычларны каплауга, шулай ук расланган жыелма бюджет язмасында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре үтәләшенә каралган очракта, жирлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә үзгәрешләр кертмичә, жирлек башкарма комитеты тарафыннан жиберелергә мөмкин.

2. Физик һәм юридик затлардан субсидияләрнең, субвенцияләрнең һәм кире кайтарылмый торган башка бюджетара трансфертларның максатчан билгеләнеше булган, шул исәптән Россия Федерациясә Бюджет кодексында билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджетына керә торган, бюджет үтәләше турында жирлек Советы карары белән расланган керемнәр бюджеты турында бюджеттан тыш алынган фактта, агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында жирлек Советы карарына үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертәп, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар бирү максатларына ярашлы рәвештә бюджет чыгымнарын арттыруга жиберелә.

46 статья. Агымдагы финанс елын төгәлләү

Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктнда күрсәтелгән операцияләрдән тыш, бюджет үтәләше буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана.

Агымдагы финанс елында бюджет үтәләше операцияләрен төгәлләү Россия Федерациясә Бюджет кодексы таләпләре нигезендә жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

47 статья. Агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында жирлек Советы карарына үзгәрешләр кертү

1. Жирлек Башкарма комитеты әлеге карарны хокукый жайга салу предметы булган барлык мәсьәләләр буенча жирлек Советы карарына агымдагы финанс елына һәм план чорына үзгәрешләр кертү турында карар проектын эшли һәм жирлек Советына тәкъдим итә.

Күрсәтелгән карар проекты белән бер үк вакытта түбәндәге документлар һәм материаллар тапшырыла:

1) агымдагы финанс елының үткән хисап чорындагы жирлек бюджеты үтәләше турында белешмәләр;

2) агымдагы финанс елында жирлек бюджетының көтелгән үтәләшен бәяләү;

3) агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында жирлек Советы карарына тәкъдим ителә торган үзгәрешләрнең нигезле аңлатмасы.

5 бүлек. БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

48 статья. Бюджет исәбенә алу һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре

1. Бюджет исәбенә алуның һәм бюджет хисаплылыгының бердәм методологиясә һәм стандартлары Россия Федерациясә Бюджет кодексы нигезләмәләренә ярашлы рәвештә Россия Федерациясә Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет исәпкә алуы финанс һәм финанс булмаган активларның һәм йөкләмәләрнең торышы турында, шулай ук күрсәтелгән активларны һәм йөкләмәләрне үзгәртә торган операцияләр турында акчалата чагылышта мәгълүматны жыюның, теркәүнең һәм гомумиләштерүнең тәртипле системасыннан гыйбарәт.

Бюджет исәпкә алуы Россия Федерациясенәң бюджет классификациясен үз эченә алган счетлар планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет исәбе хисаплары планы һәм аны куллану буенча инструкция Россия Федерациясә Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

3. Бюджет хисаплылыгы түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) бюджет үтөлөшө турында хисап;
- 2) бюджет үтөлөшө балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча чараларының хәрәкәте турында хисап;
- 5) аңлатма язуы.

4. Бюджет үтөлөшө турында хисапта Россия Федерациясенәң бюджет классификациясе нигезендә бюджет дефицитын финанслау керемнәре, чыгымнары һәм чыганаclarы буенча бюджет үтөлөшө турындагы мәгълүматлар бар.

5. Бюджет акчаларының баш администраторлары бюджет акчаларын алучылар (бүлүчеләр) тарафыннан тапшырылган бюджет хисабы нигезендә бюджет акчалары алучылар, бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторлары тарафыннан бюджет хисабын төзиләр.

Жирлек бюджеты акчаларының баш администраторлары билгеләнгән срокларда жирлек башкарма комитетында бюджет хисабын тапшыра.

6. Жирлекнең бюджет хисабы төп администраторларының жыелма бюджет хисабы нигезендә жирлек башкарма комитеты тарафыннан төзелә акчалар жирлек башкарма комитеты житәкчесенә тапшырыла.

7. Шәһәрнең бюджет хисабы еллык. Бюджет үтөлөшө турында хисап квартал саен исәпләнә.

8. Шәһәр бюджетының үтөлөшө турында еллык хисаплар жирлек Советы карарлары белән расланырга тиеш.

49 статья. Үткөрү турында еллык хисапны тышкы тикшерү жирлек бюджеты

1. Жирлек бюджетының үтөлөшө турында еллык хисап, аны караганчы, жирлек Советында тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет акчалары баш администраторларының бюджет хисабын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтөлөшө турында еллык хисапка бәяләмә бирүне үз эченә ала.

2. Жирлек бюджеты үтөлөшө турында еллык хисапның тышкы тикшерүе контроль-ревизия комиссиясе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Тышкы тикшерү өчен Контроль-ревизия комиссиясенә түбәндәгеләр тапшырыла:

- 1) бюджет үтөлөшө турында хисап;
- 2) бюджет үтөлөшө балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча чараларының хәрәкәте турында хисап;

5) шәһәр жирлегенең аңа агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча бәяләмәгә эзерләнү өчен аңлатма язуы. Жирлек бюджетын үтәү турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган срокта уздырыла.

5. Жирлек бюджеты акчаларының баш администраторлары агымдагы финанс елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тышкы тикшерү өчен контроль-ревизия комиссиясенә еллык бюджет хисабын тапшыра.

6. Бюджетның үтөлөшө турында еллык хисапка бәяләмә контроль-ревизия комиссиясе тарафыннан жирлек башкарма комитетына бер үк вакытта юллама белән тапшырыла.

50 статья. Жирлек Советы бюджетының үтөлөшө турында еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау

1. Бюджет үтөлөшө турында еллык хисап Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек советы тарафыннан раслана.

2. Жирлек бюджетының үтөлөшө турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта жирлек башкарма комитеты түбәндәгеләрне тапшыра:

- 1) жирлек Советының бюджет үтөлөшө турындагы карары проекты;

- 2) резерв фонды ассигнованиеләренең үтәлеше турында хисап;
- 3) бюджет кредитлары бирү һәм аларны каплау турында хисап;
- 4) эчке бурычның торышы турында хисап;
- 5) аңлатма язуы;
- 6) бюджет законнарында каралган башка документлар һәм материаллар.

3. Шәһәр Советы Контроль-ревизия комиссиясе бәяләмәсен алганнан соң шәһәр бюджетының үтәлеше турындагы хисапны карый.

Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижеләре буенча шәһәр Советы бюджет үтәлеше турындагы карарны раслау яисә кире кагу турында карар кабул итә.

Жирлек Советы бюджет үтәлеше турында карар кире кагылган очракта, ул күрсәткечләрне дәрәжә чагылдырмау яисә тулысынча кире кагу фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган срокка кабат тапшыру өчен кайта.

4. Шәһәр бюджетының үтәлеше турында еллык хисап жирлек Советына ағымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

51 статья. Жирлек бюджетының үтәлеше турында карар

1. Жирлек бюджетының үтәлеше турындагы карар белән, керемнәрнең, чыгымнарның һәм бюджет дефицитының (профицитаының) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджетның үтәлеше турында хисап раслана.

2. Хисап финанс елында жирлек бюджетының үтәлеше турындагы карарга карата аерым кушымталар белән түбәндәге күрсәткечләр раслана:

- 1) бюджетлар керемнәре классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре;
- 2) жирлек бюджеты акчаларының баш бүлүчеләре буенча бюджет чыгымнары;
- 3) бюджетлар чыгымнары классификациясенә бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- 4) бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары;

6 бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

52 статья. Муниципаль контроль төрләре

1. Муниципаль финанс контроле гавами норматив йөкләмәләрне һәм физик затларга муниципаль берәмлек бюджетыннан башка түләүләр буенча йөкләмәләрне үтәүне, шулай ук муниципаль контрактлар, бюджеттан акчалар бирү турында шартнамәләр (киләшүләр) шартларын үтәүне тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңгы финанс контроленә бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле контроль-ревизия комиссиясенә (алга таба - тышкы муниципаль финанс контроле органы) контроль эшчәнлегә булып тора.

3. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә эчке муниципаль финанс контроле жирлек башкарма комитетының, шәһәрнең жирле үзидарә органнарының, жирлек бюджетын казначылык белән үтәү органының контроль эшчәнлегә булып тора.

4. Башлангыч контроль жирлек бюджетын үтәү процессында бюджет хокук бозуларын кисәтү һәм кисәтү максатларында гамәлгә ашырыла.

5. Алдагы контроль аларны үтәүнең законлылыгын, исәпкә алуның һәм хисаплылыкның дәрәжә билгеләү максатларында шәһәр бюджетын үтәү нәтижеләре буенча гамәлгә ашырыла.

53 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру объектлары һәм ысуллары

Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру объектлары һәм ысуллары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

54 статья. Тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча Контроль-ревизия комиссиясе вәкаләтләре

1. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча Контроль-ревизия комиссиясенә вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2011 елның 7 февралендә «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында»гы бномерлы Федераль законы нигезендә билгеләнә.

55 статья. Эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча эчке муниципаль финанс контроле органнары вәкаләтләре

1. Эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча эчке муниципаль финанс контроле органнары вәкаләтләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

жайга сала торган бюджет хокук мөнәсәбәтләре нигезләмәләренең үтәлешен тикшереп торы, шул исәптән муниципаль учреждениеләрнең бухгалтерлык хисабына һәм бухгалтерлык (финанс) хисаплылыгын төзүгә һәм тапшыруга карата таләпләрне билгеләү;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга гавами норматив йөкләмәләр һәм башка түләүләр буенча йөкләмәләр, шулай ук тиешле бюджеттан, муниципаль контрактлардан акчалар бирү турында шартнамәләр (киләшүләр) шартларын үтәүне тикшереп торы;

бюджеттан акчалар бирү турындагы шартнамәләрне (киләшүләрне) үтәү максатларында төзелгән шартнамәләрнең (киләшүләрнең) шартларын, шулай ук әлеге Кодекста каралган очракларда муниципаль контрактларны үтәү максатларында төзелгән шартнамәләрнең (киләшүләрнең) шартларын тикшереп торы;

бюджет акчаларын (бюджеттан бирелгән акчалар) бирү һәм (яисә) файдалану нәтижәләре турындагы хисапларның, шул исәптән муниципаль программаларны, биремнәрне башкару турындагы хисапларның, акчаларны бюджеттан бирү күрсәткеләренең күрсәткеләренә ирешү турындагы хисапларның, хисапларның дәрәсләген тикшереп торы;

сатып алулар өлкәсендә муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнарында каралган контроль.

2. Эчке муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан эчке муниципаль финанс контроле вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда:

тикшерүләр, ревизияләр һәм тикшерүләр үткәрелә;

контроль объектларына актлар, бәяләмәләр, күзаллаулар һәм (яисә) күрсәтмәләр жиберелә;

мәжбүриләүнең бюджет чараларын куллану турында финанс органнарына хәбәр ителә;

административ хокук бозулар турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә административ хокук бозулар турында эшләр башкару гамәлгә ашырыла;

тикшерүләр, ревизияләр һәм тикшерүләр үткөрү өчен кирәкле экспертлар үткөрү (оештырыла);

эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турындагы Россия Федерациясе законнары, закон белән саклана торган башка сер турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларына даими кереп йөрү мөмкинлеге барлыкка килә;

Россия Федерациясе Граждан кодексы нигезендә муниципаль ихтыяжларны гамәлгә яраксыз дип тәэмин итү өчен товарларны, эшләрне, хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларны тану турындагы дөгъвалар судка жиберелә.

3. Эчке муниципаль финанс контроле органнарының вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибе жириле администрацияләрнең муниципаль хокукый актлары, шулай ук эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру стандартлары белән билгеләнә.

Эчке муниципаль финанс контроле органнарының вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибендә тикшерүләр, ревизияләр һәм тикшерүләр үткөрү нигезләре һәм тәртибе, шул исәптән эчке муниципаль финанс контроле органнары вазыйфаи затларының хокукларын һәм бурычларын, контроль объектларының (аларның вазыйфаи затларының) хокукларын һәм бурычларын, шул исәптән эчке муниципаль финанс контроле органнары вазыйфаи затларының гамәлгә ашырыла торган тикшерүләрне, ревизияләрне һәм тикшерүләрне оештыру-техник тәэмин итү буенча хокукларын һәм бурычларын уздыру турында карар кабул итәргә вәкаләтле вәкил затлары исемлеге булырга тиеш.

Эчке муниципаль финанслар контролен гамәлгә ашыру стандартлары жириле үзидарәнең аерым муниципаль хокукий актлары белән билгеләнгән эчке муниципаль финанс контроле органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибе нигезендә жириле үзидарә органы тарафыннан раслана.

56 статья. Мәжбүриләүнең бюджет чараларын куллану вәкаләтләре

1. Жирилек Башкарма комитеты күрсәтелгән карарларны үзгәртү (гамәлдән чыгару) турында карар яисә Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән очракларда һәм тәртиптә мәжбүриләүнең бюджет чараларын кулланудан баш тарту турында карар кабул итә, шулай ук күрсәтелгән карарларны үзгәртү (кире кагу) турында карар кабул итүнең күчәрмәләрен муниципаль финанс контроле органына һәм күрсәтелгән карарларда мәжбүриләүнең бюджет чараларын куллану турындагы карарларда күрсәтелгән карарларны үзгәртү (баш тарту) турында карар кабул итә.

2. Мәжбүриләүнең бюджет чараларын куллану турындагы карарда күрсәтелгән мәжбүр итү чараларын куллану турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән мәгълүматны, бюджет бозучы контроль объектның, бюджет дәрәжәсендә мәжбүр итү һәм аны үтәү срокларын күздә тотарга тиеш.

3. Жирилек Башкарма комитеты бюджет чараларын куллану турында карар кабул итү яисә кулланудан баш тарту турында карар кабул итү максатларында муниципаль финанс контроле органына мәжбүр булуның бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамәдә булган белешмәләрне төгәлләштерү турында, аны алганнан соң 30 календарь көн дәвамында запрос жирибәрергә хокуклы.

4. Жирилек Башкарма комитеты күрсәтелгән карарны үзгәртү (гамәлдән чыгару) турында карар кабул итүнең бюджет чараларын куллану турында карарны тиешле тәртиптә, күрсәтелгән карарларны үзгәртү (гамәлдән чыгару) турында карар кабул итүнең бюджет чараларын куллану тәртибендә үти.